

Mogelijke vormgeving organisatie

DemenTalent in Assen

In Assen wordt de start van DemenTalent voorbereid, om zo te zorgen dat mensen met dementie vaker meedoen aan de samenleving en beter blijven functioneren. Naast toenemende afhankelijkheid ook dienstbaarheid voor anderen. Zingeving.

Voor de start van DemenTalent is een startnotitie geschreven. Deze is te vinden op www.dementie-assen.nl. Hierin zitten de volgende ontwikkelijnen om te zorgen dat komende jaren rond de 200 inwoners van Assen met dementie, vrijwilligerswerk gaan doen:

1. Mensen met dementie op individuele basis bemiddelen naar vrijwilligerswerk in de samenleving, bij verenigen, maatschappelijke organisaties en bedrijven.
2. Starten van initiatieven waar mensen met dementie groepsgewijs aan de slag gaan: bijvoorbeeld rond opknappen oude gebouwen of groen- en natuuronderhoud.
3. Stimuleren van 'bedrijfjes' met mensen met dementie als voornaamste werknemer (koffiecorner, catering, hovenier, bonbonnerie, snoepwinkel e.d.).
4. Bestaande vrijwilligers bij verenigingen behouden, ook na start van dementie (niet meer 'wegkijken' maar 'omarmen').

Ook staat in deze startnotitie dat naar verwachting ongeveer 3,5 fte nodig zijn om dit te bewerkstelligen.

Organisatie en financiering

Het idee is dat de organisatie en financiering in twee delen uiteenvalt:

1. Een divers samengesteld team van DemenTalent-experts.
2. Een aanjaag- en coördinatieteam

Ad. 1 Team DemenTalent-experts

Zou het kunnen lukken, om een Assense groep te vullen, voor de Leergang DemenTalent-experts? Oftewel 12-15 personen die gezamenlijk door de landelijke Stichting DemenTalent worden opgeleid voor de volgende taken:

- Samen met direct betrokken nagaan welke talenten iemand met dementie heeft en wat die voor vrijwilligers zou willen doen.
- Vinden van werkplekgevers en bemiddeling van betrokkenen naar werkplekken.
- Ondersteuning van alle betrokkenen (mensen met dementie, familie, inlenende organisaties (collega's)) bij de start van vrijwilligerswerk.

- Vinger aan de pols houden hoe het gaat.

Tijdens de leergang wordt niet alleen gezamenlijk kennis en vaardigheden opgedaan, maar ontstaat ook een team. Leuk dat in dit team mensen van zorg- en welzijnsorganisaties elkaar treffen en op inhoud gaan samenwerken. Als bijvoorbeeld Icare, Interzorg, Vaart Welzijn, Accolade, Zorggroep Drenthe, Actium en de gemeente ieder enkele mensen aandragen, ontstaat een prachtig en krachtig geheel. Zie de folder over de leergang in de bijlage bij deze notitie.

Het betrokken houden van deze doelgroep bij de samenleving past uitstekend bij zowel de maatschappelijke rol van deze organisaties, als bij interne al ingezette veranderprocessen binnen deze organisaties, onder andere gericht op gemeenschapsvorming, samenredzaamheid en reablement. De mensen die deze leergang gaan vormen en toetreden tot dit team kunnen ook intern binnen de eigen organisatie de rol van ambassadeur van deze vernieuwende manier van werken vormen. Er zijn ook veel functies waarbij de rol van DementTalent-expert prima past. Te denken valt aan casemanagers dementie, maatschappelijk werkers, seniorenadviseur, vrijwilligerscoördinatoren e.d. Net als er casemanagers zijn die gespecialiseerd zijn in bijvoorbeeld jong Dementie, ook casemanagers gespecialiseerd in activering in de samenleving?

De kosten van deze leergang bedragen € 2.500,- per deelnemer. Het voorstel is dat deze kosten, net als reguliere opleidingskosten, voor rekening komen van betrokken organisaties. Het is natuurlijk ook belang dat betrokkenen voldoende tijd en ruimte krijgen om de opgedane kennis en vaardigheden in de praktijk te brengen.

Of er een specifieke financieringsvorm moet komen voor de ureninzet van deze DementTalent-experts, is naar de toekomst toe een punt van aandacht.

Ad. 2 Aanjaag- en coördinatieteam

Om alle vier de genoemde ontwikkellijnen tot wasdom te brengen, alsmede voor de coördinatie van alles rond DementTalent in Assen is naar verwachting ongeveer anderhalve fte nodig. Een deel hiervan is nadrukkelijk nodig voor vele uiteenlopende communicatieprocessen.

Rond ieder van de vier ontwikkellijnen liggen er uitdagingen om te komen tot samenwerkingsafspraken met relevante organisaties en personen. Iedere ontwikkellijn vraagt aansprekende eerste stappen, zodat rolmodellen en praktijkvoorbeelden ontstaan.

Of ieder van de vier ontwikkellijnen een eigen kartrekker/coördinator krijgt, of dat dit bij één of twee personen belegd wordt, is een punt waar later knopen over doorgehakt moeten worden. Voordeel van concentratie van dit werk bij één of twee personen leidt ertoe dat dit hun hoofdactiviteit wordt waar zij zich volledig op kunnen concentreren. Voordeel van verdelen over meer mensen is dat beter geselecteerd kan worden op

vaardigheden die iedere ontwikkellijn vraagt. Ook een onderwerp naar de toekomst toe is de vraag of het wenselijk/mogelijk is dat een DementTalent-expert ook een meer katrekkende rol/functie vervuld.

Er liggen vele communicatieve uitdagingen rond de start van DementTalent. Bijvoorbeeld:

- Het proces van omdenken in Assen op gang brengen en houden.
- Verspreiden van het gedachtegoed achter DementTalent.
- Delen van good practices.
- Zorgen voor min of meer permanente aandacht in reguliere media en op sociale media. Story-telling, met aandacht voor verschillende perspectieven (bijvoorbeeld mensen met dementie zelf, familie, professionals, werkplekgevers) alsmede specifieke doelgroepen (jongeren, werkplekgevers, migranten, buurtgroepen, belangbehartigers e.d.).
- Organiseren van vele uiteenlopende voorlichtingsbijeenkomsten.

Voor zowel het zorgkantoor als de gemeente geldt, dat als het gaat lukken om rond de 200 mensen met dementie actief te krijgen als vrijwilliger, dit leidt tot een fors lager beroep op diverse voorzieningen. Dit is o.a. aangetoond in de landelijke businesscase van PWC. Voor het zorgkantoor gaat het volgens PWC naar verwachting voor Assen om 1,2 mln structureel per jaar. Ook voor de Gemeente Assen zijn de bedragen naar verwachting aanzienlijk, maar op gemeentelijk niveau heeft een concrete doorrekening nog niet plaats gevonden.

Er zijn veel ontwikkelingen rond Domein Overstijgend Samenwerken (DOS). Dit levert gemengde financieringsmogelijkheden uit WMO en WLZ op. De wetgeving hierover is inmiddels in zowel Tweede als Eerste Kamer aangenomen. De uitvoeringsmaatregelen en bijbehorende geldstromen zijn landelijk nog niet vastgesteld. Nu ziet het zorgkantoor Drenthe beperkte mogelijkheden om voor een 'voorliggende voorziening' als DementTalent te betalen. Alle WLZ-uitgaven moeten kunnen worden gekoppeld aan individuen. De verwachting is dat dit landelijk gaat wijzigen. Er loopt een lobby om na te gaan dat DementTalent Assen wellicht een pilot kan zijn.

Voorstel voor komende periode

1. Laten we er met elkaar voor zorgen dat vanaf begin 2026 een breed team van DementTalent-experts gaat worden opgeleid. Al werkende weg doorontwikkelen.
2. Vanuit ZonMw komt over enkele maanden een vervolgsubsidie voor implementatie en verspreiding van ingezette ontwikkelingen. Laten we die subsidie aanwenden voor de zoektocht en creëren van doorbraken rond financiering van het aanjaag- en coördinatieteam.

Assen, 21 november 2025

Ruud Dirkse, kwartiermaker DementTalent Assen